

ŐİŐLİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ
2020 HAZİRAN UZAKTAN EĞİTİM DERS NOTLARI

Alan/Dal Adı : Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri/ Tüm Dallar

Ders Adı : Temel Anatomi ve Fizyoloji

Dersin Sınıf Düzeyi : 10. Sınıf

Modül/Kazanım Adı: Fizyoloji

Konu : Endokrin Sistem (Hipofiz Bezinin Salgıları)

Konu Tarihi Aralığı : 8-12 Haziran 2020

Ders Öğretmenleri : Hilal Tek, Dilek Aksoy, Hilal Sultan Yastı

Haziran 2020, İstanbul

ENDOKRİN SİSTEMİ

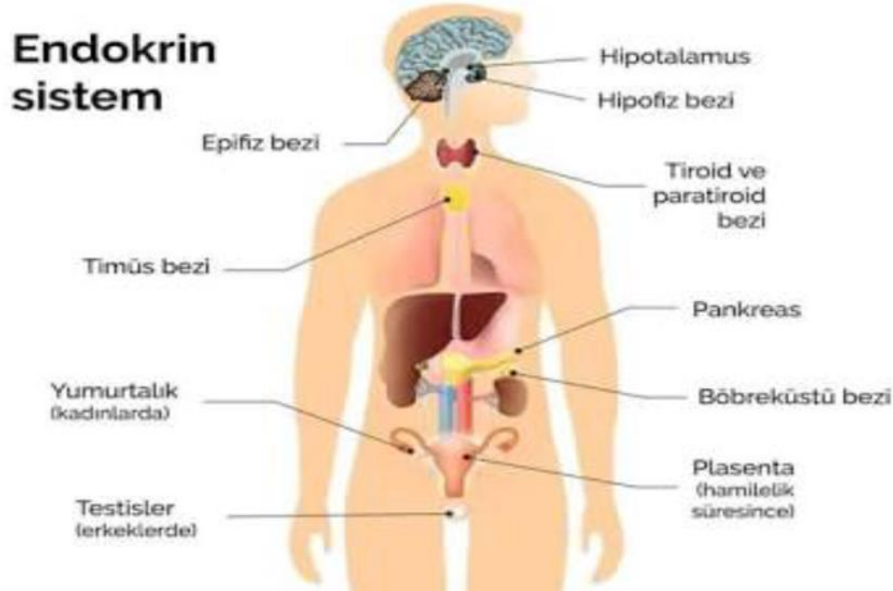
Hipofiz Bezinin Salgıları

Büyüme Hormonu (somatotropin hormon ve STH): Kemiklerin ve kasların dengeli büyümesinden sorumludur. Eksikliğinde cücelik fazlalığında aşırı büyüme görülür. Yetişkinlikte hormonda fazlalık görülürse el, ayak ve burun kemiklerinde anormal büyüme meydana gelir.

Adrenokortikotropik Hormon (ACTH): Böbrek üstü bezinin kabuk bölgesini etkileyerek, buradan steroid hormonların salgılanmasını sağlar.

Trotropin Hormon (Trotit Stimüle hormon veya TSH): Trotit bezini uyararak (stimüle ederek) trotit hormonlarının salgılanmasını ve sentezlenmesini sağlar.

Anti Diüretik Hormon (ADH): Böbreklerden suyun geri emilmesini sağlar. Antidiüretik hormon yeterince salgılanmazsa böbreklerden suyun geri emilimi aksar, bundan dolayı çok fazla idrar atılır hasta bol miktarda su içer. Su içilmediği takdirde aşırı su kaybı söz konusudur.

Oktitosin: Doğum esnasında rahim kaslarının kasılmasını da, süt salgılanmasını uyarmada ve bağırsağın peristaltik hareketleri düzenlemede görevlidir.

Lüteinleştirici Hormon (LH): Kadınlarda östüregen ve progesteron salgılanmasını, erkeklerde ise testosteron hormonunun salgılanmasını sağlar.

Folikül Uyarıcı Hormon(FSH): Kadınlarda yumurtanın olgulaşmasında, erkeklerde spermin yapımında etkilidir.

Lüteotropik Hormon (LTH) veya Prolaktin: Süt salgılanmasında annelik davranışlarını düzenler.

Epifiz Bezi: Beynin arka ucunda olup çok küçüktür. Epifiz bezini görevi, melatonin hormonunu salgılamaktır. Melatonin hormonu, deriye koyu rengini veren maddedir. Ayrıca ergenlik öncesi yumurtalıkların çalışmasını durdurucu etki yapar.

Tiroit Bezi: Boynun ön kısmında, gırtlakın altında ve soluk borusunun iki yanında yer alan iki loptan meydana gelen büyük bir bezdir. Tiroit bezinin dış kısmı kapsülle sarıdır. Baloncuklar şeklindeki birimlerden meydana gelir. Tiroit bezine bol miktarda kan damarı ve sinir bulunur.

Tiroit bezinin görevi, tiroit bezi, tiroksin ve kalsitonin hormonlarını salgılamaktır. Tiroit bezi, büyüme ve gelişmede çok etkilidir. Ayrıca başta vücudun enerji temini olmak üzere; dolaşım, sinir sistemi gibi birçok sisteme etki yapmaktadır.

Tiroit bezi salgısı olan tiroksin yetişkinlerde daha fazla salgılanırsa hipertiroidizm (tiroit fazlalığı) ortaya çıkar. Bu durumda, zayıflama, büyük sistemlerin aşırı hızlı çalışması idrar ve dışkının artması diz ve ayaklarda titreme sinirlilik hali aşırı hareketlilik, aşırı terleme, uykusuzluk gibi rahatsızlıklar görülür. Tiroit bezinin az çalışmasına hipotroidizm (tiroit azlığı) görülür. Bu durumda da yukarıdaki belirtilerin tam tersi aşırı kilo alma, hareketlerde yavaşlama, uyku hali, yüzde ödem, yorgunluk uyuşukluk, diz kapağı ve dirseklerdeki deride kuruluk ve sertlik vb. durumlar ortaya çıkar. Doğumdan hemen sonra bebekte tiroksin hormonu az salgılanırsa cücelik ve geri zekâlılık ortaya çıkar.

Tiroit bezinin faaliyeti dış çevreden gelen değişiklikler ile de etkilidir. İyot yetersizliği durumlarında tiroit bezi, normal salgısını yapabilmek için büyür. Tiroit bezinin büyümesi ile karakteristik olan hastalığa guatr denir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONU TARAMA TESTİ

Aşağıda verilen çoktan seçmeli test sorularını cevaplayınız.

1. Büyüme hormonu eksikliğinde görülür.

- A) Endokrin
- B) Cücelik
- C) Myometrium
- D) Endometrium
- E) Vagina

2. Adrenokortikotropik hormon böbrek üstü bezlerinin bölümünü etkiler.

- A) Scrotum
- B) Korteks
- C) Hormon
- D) Ductus deferens
- E) Vesicula seminalis

3. Tiroit bezinin büyümesi hastalığına neden olur.

- A) İç Salgıbezi
- B) Scrotum
- C) Ductus deferens
- D) Vesicula seminalis
- E) Guatr

4. Kandaki şeker seviyesini hormonları sağlar.

- A) Hipofizbezi
- B) İnsilün
- C) Ductus deferens
- D) Prostata
- E) Glandula bulbourethralis

5. Böbrek üstü bezlerinin özel bölümünden hormonları salgılanır.

- A) Tuba uterina
- B) Ureter
- C) Büyüme Hormonu
- D) Ductus deferens
- E) Nöradrenalin

KONU TARAMA TESTİ CEVAP ANAHTARI

Soru No	Cevap
1	B
2	B
3	E
4	B
5	E

Sevgili Öğrencimiz; cevap anahtarı ile kendi cevaplarınızı karşılaştırınız. Yanlış verdiğiniz cevap/cevaplar ilgili konu bölümlerini tekrarlayınız.